

W Lublinie uroczyście odsłonięto pomnik bł. ks. Emiliana Kowcza

4 października uroczyście odsłonięto i poświęcono pomnik bł. ks. Emiliana Kowcza - greckokatolickiego kapłana i męczennika niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego na Majdanku. Monument upamiętniający „proboszcza Majdanka” stoi na skwerze przy skrzyżowaniu Drogi Męczenników Majdanka z ulicą Cmentarną.

Odsłonięcie pomnika bł. ks. Emiliana Kowcza w Lublinie fot. mat. prasowe UM Lublin

W Lublinie uroczyście odsłonięto pomnik bł. ks. Emiliana Kowcza

- Ks. Emilian Kowcz symbolicznie łączy Polaków, Żydów i Ukraińców. Przez całe swoje życie starał się jednać ludzi różnej narodowości i wiary. W nieludzkich czasach, okazując solidarność najbardziej potrzebującym, dał świadectwo wiary w Boga i w ludzi. Stał się bohaterem trudnych czasów II wojny światowej. Dziś postać ks. Kowcza pomaga w budowaniu współpracy między naszymi narodami, rozumieniu historii i tworzeniu wspólnej przyszłości – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin.

Granitowy pomnik upamiętniający duchownego bł. Emiliana Kowcza powstał na Ukrainie z inicjatywy Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza. Nad projektem pomnika pracowali: rzeźbiarz Alexander Diaczenko i architekt Martha Diaczenko. W ogromnej kamiennej bryle stworzyli wysoką na 2,5 m postać unoszącą się nad ziemią. Z trzech stron monumentu, po polsku, ukraińsku i hebrajsku, został wyryty fragment listu, który ks. Kowcz napisał do swojej rodziny, przebywając w obozie:

„Tutaj wszyscy jesteśmy równi: Polacy, Żydzi, Ukraińcy, Rosjanie, Łotysze i Estończycy. Jestem jedynym księdzem wśród nich. Nawet nie mogę sobie wyobrazić, jak będzie tutaj beze mnie. Tutaj widzę Boga, który jest jeden dla nas wszystkich, niezależnie od naszych różnic religijnych. Może nasze kościoły są inne, ale ten sam Wielki i Wszechmogący Bóg kieruje nami wszystkimi. Kiedy odprawiam mszę świętą wszyscy modlą się. (...) Oni umierają na różne sposoby, a ja pomagam im przejść przez ten mały most do wieczności” – brzmią słowa inskrypcji.

W Lublinie uroczyście odsłonięto pomnik bł. ks. Emiliana Kowcza

Symboliczne przekazanie pomnika nastąpiło 25 marca br., podczas sesji Rady Miasta Lublin. Dzień przywiezienia pomnika do Lublina nie jest przypadkowy. Miało to miejsce w 77. rocznicę śmierci kapłana.

Podczas ceremonii odsłonięcia pomnika, nastąpiło również wręczenie Nagrody Honorowej im. bł. ks. Emiliana Kowcza. Nagroda ta przyznawana jest za działania na rzecz dialogu międzywyznaniowego, pojednania między narodami oraz wszechstronną działalność filantropijną. W skład kapituły przyznającej Nagrodę wchodzi przedstawiciele kościołów oraz świata kultury i nauki z Polski i Ukrainy. W tym roku Nagrodę im. bł. ks. Emiliana Kowcza otrzymali światowej sławy polska reżyserka Agnieszka Holland oraz Ruch Odkrywców ZHP i Płast – Ukraińska Organizacja Skautowa w Polsce – współtwórcy inicjatywy Płomień Braterstwa.

Ukraiński ksiądz greckokatolicki, Emilian Kowcz, proboszcz parafii w Przemyślanach koło Lwowa w latach 1922-1942, był orędownikiem zgodnego współżycia Polaków, Ukraińców i Żydów. W czasie II wojny światowej udzielał osobiście wsparcia wszystkim prześladowanym i zachęcał parafian do niesienia pomocy Żydom, za co został aresztowany, a następnie przewieziony do obozu koncentracyjnego na Majdanku. Tam potajemnie kontynuował posługę duszpasterską wśród współwierzniów różnej wiary i narodowości – spowiadał, wbrew zakazom udzielał komunii świętej i ostatniego namaszczenia, potajemnie odprawiał msze, dodawał otuchy tym, którzy stracili nadzieję na przetrwanie. *Za swoją niezłomną postawę otrzymał przydomek „proboszcza Majdanka”.* Zmarł w obozie 25 marca 1944 r. Został beatyfikowany przez Jana Pawła II w 2001 r. we Lwowie.

W uroczystościach odsłonięcia pomnika udział wzięli: Prezydent Miasta Lublin Krzysztof Żuk, Wicewojewoda Lubelski Bolesław Gzik, *Dmytro Kułeba – Minister spraw zagranicznych Ukrainy*, *abp Światosław Szewczuk – arcybiskup większy kijowsko-halicki, zwierzchnik ukraińskiego Kościoła greckokatolickiego*, bp Mieczysława Cisko – biskup

W Lublinie uroczyście odsłonięto pomnik bł. ks. Emiliana Kowcza

pomocniczy senior Archidiecezji Lubelskiej, ks. mitrat Stefan Batruch – proboszcz parafii greckokatolickiej w Lublinie, prezes Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza, Michael Schudrich – Naczelny Rabin Polski, Iwan Wasiunyk – przewodniczący Komitetu Honorowego im. Emiliana Kowcza, były wicepremier Ukrainy oraz delegacje z ukraińskich *miast partnerskich Lublina – Iwano-Frankiwska, Łucka, Równego, Sum, Kamieńca Podolskiego i przedstawiciele Rady Obwodowej Lwowa.*

W Lublinie w 2003 roku nazwę bł. ks. E. Kowcza nadano rondu na skrzyżowaniu al. Armii Krajowej z ul. Jana Pawła II. W 2020 r. ukazała się książka pt. „Błogosławiony Emilian Kowcz Proboszcz Majdanka”.